

Sự phát triển khả năng đọc viết bắt đầu tại nhà

Cách kết nối các thực hành đọc viết tại nhà với các thực hành đọc viết tại trường

Sự phát triển khả năng đọc viết bắt đầu từ sớm tại gia đình. Không có một định nghĩa duy nhất nào về khả năng đọc viết cũng không có một cách duy nhất nào để gia đình có thể và nên thực hiện việc dạy đọc viết tại nhà. Theo Barton và Hamilton (2005), “các thực hành đọc viết là những cách thức văn hóa chung để sử dụng ngôn ngữ viết mà mọi người vận dụng trong đời sống” (trang 7). Khả năng đọc viết thể hiện ở khắp mọi nơi và luôn có mặt trong những trải nghiệm hàng ngày của bạn.

Dưới đây là một vài cách để kết nối một số thực hành đọc viết phổ biến tại nhà với các thực hành đọc viết tại trường:

Ảnh chụp: Giống như kể chuyện, ảnh chụp là một ví dụ tuyệt vời để thực hành đọc viết tại nhà. Hãy cùng con bạn xem các bức ảnh gia đình và kể câu chuyện về bức ảnh hoặc những người trong ảnh. Để cho con bạn kể những câu chuyện dựa trên các bức ảnh có trong nhà. Nếu nhà bạn có cuốn album ảnh thì hãy xem nó như một cuốn sách và đọc cho con trước giờ đi ngủ.

Nấu ăn: Việc nấu ăn đòi hỏi nhiều thực hành đọc viết, chẳng hạn như đọc sách dạy nấu ăn. Nếu bạn dùng sách dạy nấu ăn thì hãy để cho con bạn nhìn thấy bạn sử dụng sách. Chỉ tay vào chữ khi bạn đọc nhãn thực phẩm. Con của bạn sẽ bắt đầu thấy được mối liên hệ rằng sách và các tài liệu in ấn khác có thể cung cấp thông tin. Nếu đó là công thức nấu ăn đã được truyền lại trong gia đình bạn thì hãy giới thiệu về người thân đã dạy bạn công thức nấu ăn đó. Các thành viên gia đình bạn có thể cùng viết một cuốn sách dạy nấu ăn, ngay cả thành viên nhỏ tuổi nhất cũng có thể vẽ minh họa cho các trang sách. Việc nói về các bước trong công thức (ví dụ: đầu tiên, tiếp theo, cuối cùng) cũng giúp trẻ làm quen với kỹ năng sắp xếp trình tự.

Mạng xã hội: Nhiều gia đình giữ kết nối thông qua các nền tảng kỹ thuật số (Facebook, email, v.v.). Hãy để cho con bạn nhìn thấy bạn sử dụng các nền tảng này như là phương tiện để giao tiếp. Đọc các email gia đình hoặc tin nhắn trên Facebook cho con bạn nghe để trẻ bắt đầu thấy rằng chữ viết truyền tải ý nghĩa. Nếu có thể, cho phép trẻ chơi với bàn phím và nhận biết các chữ cái trong bảng chữ cái.

Kiến thức kỹ thuật số: Nhiều gia đình sử dụng Internet để tìm kiếm thông tin. Ví dụ: bạn có thể tìm kiếm trên mạng để tìm thợ sửa ống nước hoặc tìm hiểu cách sửa thiết bị gia dụng bị hỏng. Hãy để cho con bạn tham gia vào quá trình này. Để trẻ nhìn thấy bạn sử dụng công cụ tìm kiếm, nhập vào từ khóa và tìm kiếm trong các kết quả để có được câu trả lời. Trong khi làm điều này, hãy nói chuyện với con bạn về việc bạn đang làm và lý do tại sao. Quá trình này đòi hỏi nhiều kỹ năng tư duy mà trẻ sẽ gặp phải ở trường.

Thơ ca, diễn thuyết và âm nhạc: Khả năng đọc viết được thể hiện phong phú thông qua những cách thể hiện bản thân sáng tạo này! Hãy để cho con bạn tham gia vào tất cả các hình thức thể hiện sáng tạo và khuyến khích trẻ tự tạo ra tác phẩm của riêng mình. Ví dụ, nếu bạn hát thánh ca tại nhà thờ thì hãy chỉ vào lời bài hát để con bạn có thể bắt đầu nhận thấy rằng bài hát kết nối với lời được in ra và các nốt nhạc truyền tải ý nghĩa. Viết hát các bài hát, đặc biệt là bài hát có vần điệu, giúp trẻ phát triển nhận thức về ngữ âm, điều mà sẽ giúp ích cho các kỹ năng ngữ âm khi trẻ đi học.

Lên lịch trình hàng ngày: Việc nói về hoặc viết ra lịch trình hàng ngày mang lại nhiều lợi ích. Trao đổi về lịch trình hàng ngày giúp trẻ làm quen với kỹ năng sắp xếp trình tự (ví dụ: đầu tiên, tiếp theo, cuối cùng) cũng như một số ngữ pháp mà trẻ sẽ gặp phải ở trường (ví dụ: vào buổi sáng, vào buổi chiều). Bạn có thể nói về các ngày trong tuần bằng cách thảo luận về những gì gia đình bạn làm vào những ngày khác nhau.